

N:o 23.

Ank. till Riksd. Kansli d. 28 Mars 1870, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om upphäfvande af stadgandet i 24 Kap. 10 § Kyrkolagen.

Enligt 6 § i omnämnda kapitel af kyrkolagen skall biskop uti sitt stift en gång om året visitera så många församlingar, som möjligt är; och i fråga om hvad som dervid bör iakttagas finnas föreskrifter meddelade i nästföljande 7 till och med 11 §§, af hvilka nu ifrågavarande 10 § är af denna lydelse: "Derpå företages catechismi förhör; då icke allenast skall gifvas akt uppå det, som folket läser utantill eller i bok, utan ock huru de sjelfva texten och Doct. Lutheri uttydning förstå och begripa. När förhöret är ändadt, få kvinnorna och allt ungt folk hemlof; de som hafva varit flitige berömmas, och de försumlige förmanas till större flit och åhåga. Manfolken töfva i kyrkan, och de äldsta stiga in i koren; så tages pastoris ingifna minnesskrift fram, och hvad dessutom församlingen i gemen, eller någon i synnerhet hafver att påminna, eller visitoratorerne finna nödigt församlingen att förehålla. Hvad som i kyrkoboken bör antecknas, det skall ske, förr än de skiljas åt, så väl som ock acta visitationis af notarien förfärdigas, och af visitoratorerne underskrifvas."

Med anmärkning att detta stadgande skulle utgöra en kvarlefva från förflutna tidens prelatensiska öfvergrepp, som "är långt ifrån att tjena det afsedda syftet, numera åtminstone, hvad det än fordom måhända verkat, har Herr *Per Nilsson* från Cristianstads län uti en inom Andra Kammaren väckt, till Lag-Utskottet remitterad motion (N:o 186) föreslagit att samma stadgande måtte varda upphäfdt.

Visserligen torde det böra medgifvas, att berörda lagrum, med hänseende till formen för det derutinnan föreskrifna offentliga kristendomsförhör, innehåller bestämmelser, hvilka ej rätt väl lämpa sig efter nutidens åsikter och förhållanden; men då kyrkolagen i dess helhet för närvarande är under omarbetning af den

Bih. till Riksd. Prot. 1870. 7 Saml. 13 Häft.

komité, som Kongl. Maj:t för sådant ändamål tillsatt, samt den nu väckta frågan, hvilken angår kyrkans inre organisation, ej lärer vara af beskaffenhet att behöfva särskildt behandlas, får Utskottet af sådan anledning värdsamt hemställa, att ifrågavarande motion ej må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 28 Mars 1870.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.

N:o 24.

Ank. till Riksd. Kansli d. 28 Mars 1870, kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckta motioner om ändring i gällande stadganden angående prestval samt tillsättande af klockare och folkskolelärare.

Genom Kongl. Förordningen om prestval den 1 April 1843 är grunden för röstberäkning vid dylika val sålunda bestämd, att, med undantag för städerna, hvilka hafva att följa den för hvarje ort stadgade grund, rösträttigheten beräknas efter fast egendom och de allmänna utskylder, särdeles ecklesiastika, som deraf utgå, hvadan en hel röst beräknas för hvarje helt oförmedladt mantal, en för hvarje masugn, för hvarje stångjernshärd, äfvensom för två kniphamrar tillsammans, likaså vid messingsbruk en röst för hvarje brännugn och vid glasbruk för tvänne glaspottor. För spikhamrar, qvarnar samt alla andra särskilda lägenheter och inrättningar bestämmes rösträttigheten efter deras grundränta, eller, der sådan ej är åsatt, efter taxeringsvärdet, jemfördt med medelvärdet på hemman i församlingen. Vid kapellansval tillkommer kyrkoherden, utom den på prestgården belöpande rösträtt, en röst för embetet och en för den lön, han gifver kapellanen. Vid val till regala pastorat, men ej till andra prestsysslor, må församlingen begära fjerde profpredikant.